

Мастачка Зузана Граус Рудаўска

Свет, які стварае Зузана

Мастацкая галерэя “Універсітэт культуры” ладзіць арт-праекты вядомых замежных аўтараў, знаёмячы беларусаў з іх творчымі дасягненнямі

Для чытачоў часопіса нагадаю: мастацкая галерэя “Універсітэт культуры” дзейнічае ў Мінску, у Палацы Рэспублікі (Кастрычніцкая плошча, 1) з 2002 года, гэта структурнае падраздзяленне Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў. Асноўная місія галерэі — стварэнне спрыяльных умоў для развіцця творчага патэнцыялу студэнтаў, а таксама маладых таленавітых мастакоў, іх усебаковая падтрымка ў рэалізацыі сваіх ідэй. А для маладых творцаў важна бачыць, як рэалізуюць сябе ў мастацтве мастакі з розных краін — таму і ладзім мы арт-праекты вядомых замежных аўтараў.

Смелыя эксперыменты з формам, аб’ёмам, колерамі, тэхнікамі, з рознымі матэрыяламі — гэта, на мой погляд, і ёсць адметная рыса творчасці знакамітай славацкай мастачкі Зузаны Граус Рудаўскай. На выставе ў нашай галерэі яна прадставіла творы з медзі, бронзы, шпагату, паперы, хрусталу, каштоўных і паўкаштоўных камянёў. Кожны твор — адметны, годны ўвагі ды захаплення: арт-аб’екты, элементы дэкару... Упрыгажэнні ад Зузаны здольныя

КАЦЬРЫНА АЛІКСЕЕВА

Такія творы мастацтва ўпрыгожаць любы інтэр’ер

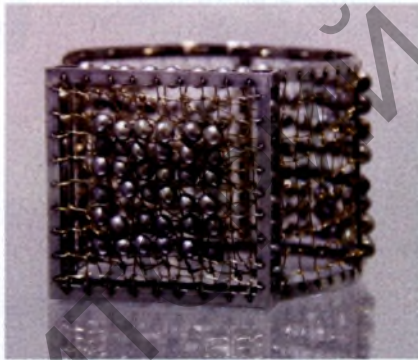

надаць кожнай жанчыне элегантнасць, непаўторнасць, элітарнасць. А на яе творы мастацтва хочацца глядзець, шукаць у іх усё новае значэння і сэнсы. Плёнам творчасці Зузана дзеліцца з намі, прапаноўваючы стаць суаўтарамі: бо да таго, што бачыцца, у кожнага ж можа быць свая інтэрпрэтацыя.

Ювелір, скульптар, дызайнер вельмі ўдала ўзаемадапаўняюць у асобе адметнай майстрыхі адзін аднаго. І фантазія аўтаркі — не ведае межаў. А часам, падаецца мне, што гэта гарачае ды гуллівае, непасрэднае, проста-такі дзіцячае жаданне зрабіць прыгажосць з усяго, што бачыш навокал, штурхае ў рост яе чарговую кампазіцыю. Яшчэ цікава назіраць, як з нейкіх хаатычных мностваў мастачка сінтэзуе гарманічнае адзінства, сплавіўшы, дзякуючы “тыглю натхнення”, рознае — у дасканаласці. Гэтак, дарэчы, і прырода з розных кветак творыць суквецце, з розных ягадак — непаўторную па форме гронку. І шмат розных асацыяцый узнікае, калі сузіраеш такія незвычайныя “ўпарадкаваныя”, адухоўленыя светлым талентам творы Зузаны. Калі спасцігаеш мудры і гарманічны свет, які яна стварае.

Між тым кожны мастак, ствараючы свае вобразы, гаворыць-творыць і ў плыні традыцый зямлі, народа, культуры якога ў сябе ўвабраў. Гэта — як вінаград: на якім вінаградніку ён вырастае, такія й адценні смаку, флюіды ад мясцовасці ўвабралі ў сябе ягады, потым віну перадалі... Дарэчы, у даведніках для турыстаў знаходзім, што славакі — адмысловыя вінаробы, іх вінаградныя лозы ўбіраюць промні сонца і сокі зямлі ў вельмі спрыяльных умовах. Кажуць, славу знакамітых такайскіх він Славакія з гонарам дзеліць з Венгрыяй. А як цэніцца ў свеце славацкі хрусталь! Вазачкі, люстры, фантазійныя сасуды і скульптуры з карункавага шкла і хрусталу — гэта ж таксама Славакія. І міжволі на выставе славацкі Зузаны Граус Рудаўскай спрабуеш глядзець на ўсю Славакію — праз прызму яе твораў. Тым болей, што і назва мінскай выставы “падказвае” думкам, у які бок ім рухацца: “Дакрананне Славакіі. Малюнак. Аб’ект. Каштоўнасць”.

Выстава з поспехам прайшла ў цэнтры Мінска, мела станоўчы розгалас у беларускай прэсе. Варта сказаць, што раней аўтарка паказвала свае арыгінальныя творы ў гарадах Браціславе

і Кошыцэ (Славакія), Нью-Ёрку і Тусоне (ЗША), Рыме (Італія), Капенгагене (Данія), Празе (Чэхія), Таяма (Японія). Беларусь прымала сёлета гэты арт-праект упершыню. Спачатку была выстава Зузаны ў Віцебскім мастацкім музеі — летам, падчас Міжнароднага фестывалю мастацтваў “Славянскі

базар у Віцебску”. А ў Мінску мы вяталі знакамітую мастачку, яе творы з нагоды Дня Канстытуцыі Славацкай Рэспублікі ды яе старшынства ў Савеце Еўрасаюза.

На вернісажы Пасол Славакіі ў Беларусь Ёзэф Мігаш выказаў задаволенасць, што ў беларускай сталіцы першае мерапрыемства Славакіі ў статусе старшыні Савета Еўрасаюза носіць культурны характар: “Тым самым мы пацвярджаем свае прыярытэты па развіцці культуры і прасоўванні высокіх каштоўнасцяў, па наладжванні міжкультурнага дыялогу”. А намесніца Міністра замежных спраў Беларусі Алена Купчына заўважыла: культура заўсёды была і застаецца важным фактарам дыпламатыі. Выстава Зузаны Граус Рудаўскай, лічыць дыпламатка, безумоўна, у чарговы раз паслужыць умацаванню культурных сувязяў паміж нашымі краінамі.

Прадаўжаючы “вінаградны вобраз”, варта заўважыць, што таленавітая мастачка ўвабрала ў сябе не толькі “водары Славакіі”. З біяграфіі Зузаны вядома, што яна закончыла Школу прыкладнага мастацтва ў Браціславе, а яшчэ — Інстытут прыкладнага мастацтва ў Празе. Потым жа доўгі час жыла ў Злучаных Штатах Амерыкі, дзякуючы сваёй творчасці стала адной з самых вядомых прадстаўніц славацкага замежжа. Зузана Граус Рудаўска — лаўрэат прэміі Скульптурнага парку Сакрата (Нью-Ёрк), мае ўзнагароду “Залаты арол” (Вашынгтон) і грант Фонду Полак-Краснера. Творчыя праекты спадарыні Зузаны ў Беларусі, спадзяюся, будуць мець працяг.

Павел Сапоцька,
дырэктар мастацкай галерэі
“Універсітэт культуры”

Упрыгажэнні ад Зузаны Граус Рудаўскай — гэта элегантнасць, непаўторнасць, элітарнасць